

ALSÓRENDAI HIRADÓ

Előfizetési ára	Felelős szerkesztő:	Laptulajdonos és kiadó:	Kéziratokat nem adunk vissza.
Egész évre . . . . . 8 K Fél évre . . . . . 4 - Negyed évre . . . . . 2 - Egyes szám ára 20 fillér.	OSZESZLY M. VICTOR.	BALKÁNYI ERNŐ.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: B. A. K. a ny. I. Erő könyvkereskedésben Alsórendván.
	MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.		A nyitási sora egy korona.

A tőke hatalma.

Az „Alsórendvai Híradó” számára írta: Kulesár József.

I.

A historia tanúsítja, hogy a nemzetek létét sok századon át a nyersoró, saját fajuk ereje, bátorsága, vitésége biztosította. E sok századon át véres küzdelem folyt a létért és a hatalomért; erős nemzetek fiait fűzte rabláncra egy-egy erősebb nemzet; hatalmas nemzetek omlottak össze, tüntek el nyomtalanul: mert fiaikban elgyengült az az erő, az a bátorság és az a vitéség, a mely a nemzetet akkor összetartotta, mely létét és hatalmát biztosította.

Ebben a küzdelemben talán nekünk, szegény magyaroknak kellett a legtöbbszor nekünk venniük; a legtöbb véres csatán nekünk kellett kiállnunk; fajunk, nyelvünk, szokásaink megtartásáért a legtöbb csabításnak mi állottunk ellen; a legsúlyosabb megpróbáltatásokon mi mentünk keresztül, — míg a mai állam-formák kialakultak.

Mindezek ismétlései azoknak, melyeket mindnyájan tudunk, melyeket minden magyar ember ér. Nem is újat mondanó említjük ezeket, hanem csak azért, hogy jobban, erősebben hangszólhassuk: hogy bár vérel szereztük edes hazánk minden rögét, bár akkor, amikor az erő, a bátorság, a vitéség voltak a nemzet megmaradásának biztosítékai, — vérel kellett lepecsételniük minden követ, melyeken ma edes magyar hazánk nyugszik, — mégis megtartottuk és megvédelmeztük!

Ma a kard - fogason függ, rozsdás marja; — a harc azonban még nem szűnt meg; a nemzetek mint eddig, nem is csatáznak. Miként a természetben működő erők soha nem semmisülnek meg, hanem csak átalakulnak, úgy a nemzetek hódító ereje, hatalmasodási törekvése semvész el, hanem csak formát cserél, a körülményekhez simul, mindig azt a fegyvert választva eszközül, melyvel legkönnyebb és legbiztosabb a győzelem.

Barbár népek küzdelmei voltak a véres csaták, fegyverük: a nyíl, a kard, a bád, a puská, az ágyú; a mai államok már gazdasági csatát folytatnak, fegyverük: a tőke.

Amerika ezt a két harcot egyszerre vívta. Csatázott és gazdálkodott, azért hagyta el a vén Európát négy századon át olyan nagy mértékben. Angolország, Franciaország, Németország szintén kétféle csatában küzdött az utolsó századokban, azért van a három nemzet előbbre, mint a többi. Mi magyarok eddig csak véres csatákat vívtunk, gazdaságilag azonban alig volt alkalmunk némi tevékenységet kifejtieni.

Miltiadesünk, Ciccusaink akadtak bönven, — hisz sok magyar fiu talán ott született a száglódó piripák között, soknak a bősöbényi sírása talán a csaták trombitái-

nak zaja közé vegyült, a harci kedv, a bátorság, a vitéség veszellettel a magyarral, — de Cromwellünk, Pell Róbertünk, Washingtonunk, Bismarkunk már kevesbé akadt; a mi nagyjaink nem voltak olyan szerencsés helyzetben, hogy szabadságunk, önállóságunk, fajunk védelmezése mellett nemzetünk individuumait gazdálkodásra, iparüzésre, kereskedelemre is serkenthetik volna és azok eredményes üzését biztosíthaták volna. Örülünk kellett ama szerencsének, ha megmenthették hazájukat egy szebb jövő számára. Nálunk, sajnos, a véres csatáknak nem követte nyomon a gazdasági szervezkedés, mint az amerikai Uniót, mint az angolok csatáit a híres védővárok, a hajózási- és gabona-törvények, — sokszor szomoró helyzetünk, sokszor hanyagságunk miatt voltak idők, mikor főuraink sokat fecsértek el idegenben a magyar szent-korona testéből.

Ezen körülmények okozzák, hogy most, mikor a félig szebb jövővel érkezett a nemzetek nagy, új, nemzetközi világszatája, a nagy nemzetgazdasági csata, mi fegyver nélkül, tőke nélkül vagyunk.

Eddigi csekély gazdálkodásunkhoz a tőkét idegenektől kaptuk, idegenből kölcsönöztük, mert pénzintézeteink azokat az özszegeket, melyeket hazánk polgárainak kölcsönadtak, nagyobbbrészt külföldről kapták részvényekért, záloglevelekért stb.-ért. Ha megjegyezzük, hogy a gombamódrú szaporodó és sok-sok helyen fölsőleges pénzintézeteink az 1904. év végén — csak jelzőlagilag biztosított — 2.103.984.000 korona kölcsönök volt csak Magyarországot területén (a társországok nélkül) elhelyezve s ha megállapítjuk, hogy ez az összeg évenként másfél milliárdal szaporodik, — akkor állításainkat igazolni véljük. Ideírjuk hamarjában azt is, hogy ezért a külföldtől kölcsönözött pénzért évenként circa 150 millió koronát fizetünk a Lajtán túlnek. Csak úgy képzeltben adjuk hozzá ehhez a másfélszáz millióhoz azt a sok-sok milliót, melyeket az államadóságokat képviselő papírok kamatai, illetve szelvényeinek beváltása címen adunk az idegeneknek, s bizonyára magunk is belátjuk, hogy a tőke-hiány a legnagyobb bajunk: ez gazdaságunk megbénítója, ez szegénységünk, vergődésünk, tehetetlenségünk okója.

A hollandok már akkor tudták, mikor a velük szemben tengeri csatát folytató spanyoloknak hadihajókat kölcsönöztek, — hogy jaj annak a nemzetnek, mely kölcsönkért fegyverrel megy a csatába, mert a győzelem bizonyára ama fegyvert kölcsönző nemzet tetszésétől függ.

Azok nagyon tévednek, akik azt hiszik, hogy az elmondottakból az következik, hogy valami üdvös törvényt kellene hozni a tőke előteremtésére. Bocsanat, de nálunk annyi törvény van, hogy szinte belefutlathatnánk;

a törvény különben is csak arra való, hogy az ember személyes szabadságát s gazdasági érdekeit, vagyoni biztonságát megvédjék; — tőkét csak munkával szerezhetünk, de nem romboló munkával, hanem teremtő munkával. A magyar föld termőerejének fokozása, a nyers termékek értékének megszársorozása kis- és gyáripari feldolgozással s az ezeket értékesítő magyar kereskedelem azok a mezők, hol a tőke — a nemzetközi nagy csata nélkülözhetetlen fegyvere — terem. Ezeknek a megteremtésére kérünk föl minden mágnást és főpapot, nem mágnást és nem főpapot: minden derék magyar embert. Talán kezdetnek itt-ott akad egy kis aprópénzünk? Buzdítottuk még egy axiómát szegyezzünk ide: az az új csatában nem az lesz az ország, kié a föld, hanem az az ország, ki nagyobb jövedelmet tud ugyanakkora darab földön biztosítani; ki ugyanazon a területen, hasonló körülmények között több embernek tud jobb, kellemesebb életet és nagyobb kényelmet nyújtani. Az lesz a föld, az ország, kinek több lesz a jövedelme, s mivel a jövedelem csak tőkével lehet fokozni: az lesz az ország, a hatalom, kinek nagyobb lesz a tőkéje. Ez a jelenség a nemzetek egyedein már nagyon kirívóan észlelhető.

Hogy a föld jövedelme tőkével szinte határalanul fokozható, azt könnyen szemlélhetővé tehetjük olyan iparikkal, a melyeknek materiája, anyaga a föld produktumai voltak, pl. a finom borb, chevreauk és bagaria-börök, az angol és francia szőrvetek, a répacukorból és szeszből készült jamaikai rum, a borból és cukorból készült champagner stb.

Vajjon megérti-e ezeket minden magyar ember; vajjon, kinek őse vagy hivatalelődje a véres csatákban az edes magyar hazáért élni és halni dicőségnek tartotta: nem tartandja-e származásán alulnak, hivatásával össze nem egyezhetőnek a magyar föld értékét növelni, a magyar gyáripar megteremtési, a nagy nemzetközi gazdasági csatáiban a fegyvert megszerezni s azután csatába menni?

Vajjon megérti-e hazánk minden derék polgára, hogy mit ér minden örökösödésünk a létért, ha addig az ujkor fegyverét, a tőkét kicsavarhatják kezünkből s csak kölcsönkért hagyják meg nálunk s akkor fosztanak meg tőkét, mikor elleneink jól esik?

Mert ha régen rablók támadtak edes hazánkra, — lévén érők karjaink — kiverhettük, elkergethettük őket; de ha a végrehajtó jelenik meg majd egyszer nálunk, vajjon azt elkergethetjük-e?

Mind a két oldalán nézzük meg a krajcárt, mielőtt külföldre adjuk; a hitelt csak módjával, csak okosan vegyük igénybe: teremtő munkát végezzünk, ne romboljunk!

A polgári iskola értesítőjéből.

A helybeli általános polgáriiskolaigazgatósága most bocsátotta ki évegi értesítőjét. A jelenlegi értesítő két tanévre van összevonva, amennyiben a múlt esztendőben költségnyhá miatt nem adhatták ki értesítőt.

A 48 oldal terjedelmű füzet bőven foglalkozik mindazzal, ami a tanügy haraitát, a szülők és a tanulóviszágat érdekli. A Kiss Dénis igazgató által nagy gondtal összehálított jelentésben megtaláljuk a két tanév egész történetét, apránként elmondva minden nevezetesebb mozzanatot.

Mindjárt a jelentés elején a növendékek és tanári kar egészégi állapotáról olvashatunk. Ez szerint a növendékek egészégi állapota elég kedvező volt, amennyiben huzamosabb ideig tartó betegségek csak néhány tanuló tartottak vissza az iskolától. Míg az elemi iskolát az utóbbi tanév alatt hosszabb ideig hatóságilag be kellett zárni a járványterület felépült közhurkút és fűtőműgye miatt, addig itt a tanítás zavartalanul folyhatott. — A tanári kar egészégi állapota már kevésbé mondható kedvezőnek. Hosszabb-rövidebb ideig tartó betegségekkel a tanítástellek majdnem tagjánál fordultak elő. De, természetesen, ilyenkor a lehetősheg képest a szükséges helyettesítésről mindig gondoskodva lett.

A növendékek magaviselete a követelményeknek általában megfelelt. Gondatlanságok és gyermek irtálatlanóságok származó kisebb hibák és rendellenések gyakrabban fordultak ugyan elő, de komolyabb természeti kihágásokhoz csak néhány esetben kellett a tanítástellek foglalkozni.

A szorgalom azonban már nem volt ilyen kedvező. Különösen az I-es osztálybeli tanulóknál nem, úgy hogy a legjobb ügyeket dacára nem volt elérhető a kívánt eredmény az utóbbi tanévben. Ez az oka annak, hogy 44 tanuló közül 5 tanuló javítóvizsgálatra, 7 tanuló pedig osztálymérésre kellett utasítani. A tanítás eredménye — az összes osztályokat figyelembe véve — így oszlik meg: 81 % a felsőbb osztályba léphet, 11 % a javítóvizsgálatra bocsáttatik, 8 % a osztálymérésre utasítottat.

Az intézetet 1907 március 11-én Békei Ignác fiuemel áll. fog. isk. igazgató, — május 15-ikén pedig dr. Ruzsicska Kálmán tanfelügyelő látogatta meg, kik a tanítástellek eredménye munkájáról a s felküszáratos vezetésért elismeresket fejértek ki.

Az intézet 6 hazafias ünnepepült tartott az 1906/7. tanévben.

Szól még a jelentés a tornacsarnok hiányá-

ról is. A tornaterem hiánya miatt a növendékek csak a tavaszi és őszi hónapokban rendezésülhetek tornaaktáiban, ekkor pedig a kedvezőtlen időjárás miatt a tornaórák igen gyakran elmaradtak. A bajon igen nehéz segíteni, mert városunk sajtósága kevéske s építkezési viszonyai miatt az iskolához közel fekvő s egyébként is alkalmas telék állg találtak. Legutóbb a jelenlegi tornateret s mellette levele jelenleg kerül használt telket hozta az igazgatósága a miniszteriumnak javaslatba tornacsarnok építésére. A miniszterium a telket meg is vizsgálta, a zalegerszegi állampétezési hivatalval s azt a kiküldött mérnök az építkezésre alkalmasnak találta. A teki Esterházy Miklós herceg tulajdonát képezi, s annak a jelzett célra való átengedése nagy valószínűség szerint nem ütközik akadályba. Késétségen tehát, hogy a már régóta tervbe vett tornacsarnok mielőbb felépül, s az intézet a testi nevelés tekintetében is kellőképen megelhetlhet hitvátsának.

A tanulóik érdemsorozatóból közöljük a következőket: az I-ös osztályban a legjobb elemeket tanúsító növendékek: Freyer Mihály, Patáky Kálmán és Tivadó Ferenc voltak; a II-ban Erősi István és Lantos János; a III-ban Bizó János, Fehér Pál, Ferenc Odón és Illay János; a IV-ben Erősi József, Réffy Ernő, Rojkó István, Rosenberg Ferenc és Toma Ferenc.

Ingyenes élemezéssel segélyezték a legutóbbi két tanév alatt 26 tanuló a helybeli közönség körében. A jószívú segélyezők a következők voltak: Arnstein Benő, dr. Brünner József, Blau Henrik, Balkányi Ernő, Bäder Hermann, Büchler Adóli, Csizsár Sándor, Deutsch János, Ehrenreich János, Eörsi Gyula, Erményi János, Ferency József, dr. Filkor Márton, Füss F. Nándor, Fleiner Mór, dr. Fehér Zsező, Freyer Lipót, Guttman József, K. Hajós Mihály, Herentold Mihály, Hoffman Samu, dr. Józsa Fábri, dr. Kürthy Dezső, Kaiser Lipót, Klein Dávid, dr. Laubhaier Oszkár, özv. Lázár Istvánné, Matyasovszky Vince, Marton Kálmán, Mandelbaum Mór, Mayer Odón, Neubaier András, Pollák Lázár, Rác Béla, Rósás János, Reichenfeld Sándor, dr. Rudolfler Antal, Révész Samu, Rosenberg Mór, Schwarc Arnold, Székely Emil, Stern Henrik, Schwarc Károly, Sabján Vendel, Schless Márton, Schwarc Samu, Schlesinger Mór, Schwarc Jakab, Szántó Zsigmond, Tivadó Ferenc, özv. Tuske Ferencné, Wortman Benő, dr. Wollák Adóli és Weisz Zsigmond.

A jövő, 1907-ik iskolai évre a beiratások szeptember 11. 1., 2., 3. és 4-ik napján délelőtt 9-12 óráig eszközöltenek.

Alsólendva — halad.

Most már egész biztosággal, minden kétegy kizárásával konstálthatjuk, hogy Alsólendva városa végre valahára a haladás, a komoly munka terére lépett. Úgy látszik, intéző köreink megértették, amire a fejlődő modern városok példája tanítja őket, mindenhol és mindenütt javítani igyekeznek, emelni próbálnak, úgy hogy már lépten-nyomon szemmel látható eredményei vannak ennek a fejlődési folyamatnak.

Csak amugy nagyjában, városunk haladásáról a következőket jegyeztük fel:

A piac-így rendezése.

Már napokkal, söt hetekkel ezelőtt rebesgették itt-ott, hogy a piaci mizériák megszüntetése csak rövid idő kérdése. Mi mindaddig hallgatunk a dolgrol, amig biztosat nem tudunk mondani. Pénteken délelőt felkerestük városunk agilis főjegyzőjét, ki a piac-így rendezésért minden követ megmozgat, hogy megintertveofjúk: vajjon mi igaz abból, amiről ma mindenki beszél.

— Főjegyzőnk körülbelül ezt a választ adta: — Talán málnámol senki sem óhajtja jobban az immár fűrhetetlenül vált piaci mizériák megszüntetését. Én tudom nagyon jól, hogy milyen ázsiai állapotok uralkodnak ottan. Személyes meggyőződésből beszélek, amikor azt mondom, hogy a kofa már kora hajnalban összevesz a faluról bejövő asszonyoktól mindkét s azt dupla áron adja a vevőközönség nyakába. Azért szükségesen tartom — és ebben az ügyben a főszolgabíró ural már érintkezésbe léptem, — hogy egy szabályrendelet léptetésén életbe, mely kimondja, hogy reggeli 8 óra előtt a kofa nem vásárolhat semmit, illetőleg a közönségen kívül semmi néven nevezendő viszontelárusítónak nem adhat a terményárukkal kereskedő s piacunkra bejövő falusi asszonyok. Az új szabályrendelet a piaci árak megváltoztatásán is rendezésesetén, ami a hatóságai orvos ir eszközölné. A rendelet formuláit elkészíttem már, természetesen és szigoruan törvényeszerint, csupán a főszolgabírói hivataltól függ, hogy jogerőre lesz-e emelve, vagy sem!

Lesz-e állami postának?

Egyizben már röviden megemlékeztünk egy megbízható forrásból jól értesülts nyomon arról, hogy illethez helyen, a pécsi postaigazgatóságnál szöiba került az alsólendvai postaháló állomása. Ebben az ügyben szintén nyilatkozatra kértük főjegyzőnkét, ki ezeket mondta: — Volt alkalmam egyizben meggyőződni a

Danka Maris.

Irta: Oszy.

I.

Danka Marist úgy erőszakolták a férjéhez. Nem ment magától, hiába szidták, hiába verték. Pedig Czigány Pista módos ember volt a faluban, — Gyuricz Ferkó pedig, a kékszemű Maris leánykezi szerelmese, csak amolyan szegény szolga-legény, akinek még a dédapja is az urakat szolgálta. Szépség dolgában is messze hátramaradt Gyuricz Ferkó a gazdag legény mögött. S Danka Maris mégis őt szerette. Miért? Ki tudná megmondani! Danka Maris nem árulta el a titkát s ezerszer hiába találgatták az emberek...

Hetek, hónapok múltak el a nevezetes lakodalom óta. Már az emberek nem is igen beszéltek a „hét varmegyés szolga” esetről, csak a kékszemű Marisn tetszett úgy, mintha tegnap tüztek volna hajába a mirtusz-ágdag. Hiszen azóta nem is változt semmi, de senki... A falu se, az emberek se, csupán az ő lelke, amolyan, de olyan vig volt azelőtt s olyan, de olyan szomorú, bgyádat, beteg most.

Danka Maris lelke nagy változáson ment át. Az örökös töprengés lehámozta róla a gondolatlan lényekornak aranyszálakból szőtt zománcát, szinte fásult lett. Csak egyre tudott emlékezni élelken, tisztán. Arra a hídre, csáttakos téli éjre, mikor a lakodalmas ültök odahaza: mikor ő szöve elhagyta a lakodalmas házat, felkereste a földözragadt szövelegényt s összetette kezékkéi kárt, hogy vigye el, ragadja ki ebből a hídbe világító, melyben megfagyna a lelke. S a szövelegény nem vitte el, nem ragadta ki. Azt mondta: „Amig az enyém voltál, addig vihettek volna; most már a férjedé vagy, nem vihettek ki.”

Nem vitte el a legény, mert csak becsültesen tudta szerelni. Azt hitte, hogyha ellopja a férje oldalától melől éppen a nádszékáczokat ez a gyönyörűséges teremest, hát-ez olyan vétek volna, amit még az istenek sem bocsáthatnak meg.

Visszaküldte a férjéhez. Danka Maris pedig visszament. Először megpróbálta elfeledni a legényét, de később, mikor meggyőződött ennek lehetetlenségéről, lassankint megszokta a töprengést s nem is gondolt mára.

Naphosszat éllt az ablak mellett, fejét tenyerébe hajtva, mint akinek valami mélységes bánat, szava talán tu lak a beteg lelkén segíteni! Ő maga pedig odament, ahol a bűnságot litérszám mérük. Jöbarátok közé, cimborák közé: a korszamba. Csakhamar előkerültek a muzsikások is, meg az özevgy korszamósné tüzés szemé s kárpótolta a feleség könyes tekintetéről.

Czigány Pista észre is vette ezt a nagy változást. Nem ilyen szótalan, szomorú természetnek ismerté leánykórban Marist. Vig volt meg akkor, dévajkodott a legényekkel, pajzánkodott az öregekkel. Nem szölt neki, nem is próbált változtatni a felesége kedélyén, csak várt.

Azt hitte szégyén bolond, hogy az idő, a mely olyan jó orvosa volt mindig a beteg asszonykeziknek, meggyógyítsa az ő asszonyát is.

Nem gyógyította meg, Czigány Pista hiába várt. Pedig sokáig várt.

Aztán meguntá a várást és lemondott az asszony szeretééről. Kerülte még a tekintetét is. Csak néha nézett rále, de ettől a szöguru nézéstől még bánatosabb lett az asszony.

Czigány Pista ilyenkor szö nélkül magára hagyta. Haad panaszokká ki magától néma-fagyó, szava talán tu lak a beteg lelkén segíteni! Ő maga pedig odament, ahol a bűnságot litérszám mérük. Jöbarátok közé, cimborák közé: a korszamba. Csakhamar előkerültek a muzsikások is, meg az özevgy korszamósné tüzés szemé s kárpótolta a feleség könyes tekintetéről.

Czigány Pista először csak lopva pillantott azokba a tüzés szemekbe, mintha bünt követne el ezzel, de később már bátran, mélyen. Néha olyan mélyen, hogy szinte forgott előtte a világ. A korszamósné pedig nagyon jól értett ahhoz, hogyan kell megviszátni egy családott férfit. Tetszelgett neki s szinte ölelésre kínálta a derekát.

Nem érdemi meg gazduramut az az asszony — mondogatta egyre.

— Ne bánst, ne szölrő róla... — A pohara után nyult a férje, nagyot ivott és új utóat rendelt. Odakönyökölt az asztalra, szemével belemérted a szürke semmisségbe s elmerengett a bus nagyon nótan.

Igy ment ez nap-nap után. A családott férfi azt remélte, hogy korhelykedése megindítja a felesége szívét.

Olyan sokáig remélte, hogy mire eszmélni kezdett, azt vette észre, hogy a gazdaság, a portája tája pusztul, egyre pusztul...

De ezzel sem törődött. Csak ivott. Aztán egyszerre arra ébredt, hogy hitellez iszik, hitellez haladza a cigy. Még ivott. Sokat, nagyon sokat s ilyenkor mindig mélyebben nézett a kis korszamósné tüzés szemébe.

Az pedig már kicikagát az cladósodott embert... Hosszan, hogy szinte rengett belé a föld.

II.

Czigány Pista portáján megverték a dobót. Hivatalos emberek jöttek, mentek, rófnyi fölálkál, mogorva képpel.

Illyamit ritkán látta a falubeliek, hát kíváncsi is volt rá mindenki. Ott tolongtak a kerítésen kívül, meg a kerítésen belül valamennyien, akik már régen elfeledték Danka Maris nevezetes lakodalmas.

HIREK.

helybeli posta fejlődéséről. Azt mondom, hogy ezzel az elsőrendű postahivattal szépségen nyerne az állam, ha átvenné. Nemrégiben meg is kerestem a pécsi postafőosztályt, hogy talán nyílna lehetne itt a dolgozó. Adatokat bíró meg szolgáltattam. Az igazgatóság hajlandóan is mutatkozott, és megkérdezte, hogy tudnánk-e az állami postának egy hatszobos helyiséget adni? Hát tudnánk! Ugyanis az új takarékpénztár vállalkozott, hogy felépít egy modern postapalotát, de amíg ide behurcolkodhatnánk, addig az állami posta a jelenleg meglévő postahelyiségben lenne. Varga Sándor postamester özevnye — szabályok szerint — 6 hónap leteltével átadja a postahavaiat, csak az a kérdés, hogy a miniszterium helyt ad-e az állami posta iránti kérésünknek. Anyi bizonyos, hogy hír szerinti két-három protektorok postás erősen aszár a lendvai postamesterrel, s ha ezek közül valamelyik megkapja, úgy az állami posta eszméje megint ki lesz tőle néhány évizredre. Ebben az ügyben különben haladéktalanul egy köldöttös menesztését sürgetem a miniszteriumhoz.

Alsólendva — katonaváros.

Katonának állomáshelyeit tudvalegleg szaporítani fogják. Milyén hírrel vette e szándékot Alsólendva, nyomban készült val a tervvel, hogy folytatnák is egy részlelőlyi gyalgóságért. A részlelőly 300 emberből állna, a kaszárnya pedig a várban lenne, amelyet tán meglehetne nyerni e célra a hercegtől. Csupán a yakorló-tér körül van a bibi! Nem menegyakorló, — sem lövőtér alkalmas hely nincs se Lendván, se a környéken.

Hajlított butorgyár!

Egy idegen vállalkozó kérdést intézett városunk előjáróságához, hogy milyen kedvezményekkel építhetne Alsólendván egy hajlított butorgyárát? Ingyenes telket mezezen kaphat, de talán kedvezményes árért hozzájárulhat. Azonban figyelemfelhívjuk az előjáróságot, hogy a vállalkozó tervével majd minden megyei városban előlét, de megalkudni mindezeig schol se tudott. A butorgyárban tehát nem bízhatunk valami túlgószan!

Leánypolgári iskola.

Mozgalmal indult meg, hogy leánypolgári iskolánk is legyen. Amennyiben külön tanintézet, ennek megfelelő számu tanerkövel — a beiratkozó növendékek csekély létszáma miatt — felállítani egyelőre nem lehet, csupán mintegy

Czigány Pista, mintha nem is az ó birtokán történe mindez, mikor meghallotta az első dobörgést, először elszárgult egy percre, aztán új bört, új nótát rendelt a korszakban. Oh jól most is, mint rendezés... Tyuhaj, sohse halunk meg, árdította s a félig tért borostoklós neki-lódította a cigány bőgőjének, amitől az menten léket kapott.

— Nem baj; huzd tovább, aki vak-apád van! — kiáltotta az úja ivott.

Azalt pedig elkötayvetétek mindenét.

Mikor hazafelé indult, felmattak neki az árverési jegyzőkönyvet.

Czigány Pista csak nézte, nézte kidüllett, véragas szemekkel. Forgott körülötte a világ s valami rettenetes szorongást érzett a torkán. Olyasvalamit, mintha az a sok keserűség, amit neki a világ okozott, most egyszerre odatekért-dött volna a nyaka köré s fojtogatná.

Mi lesz ezután? Ez a három szó belemarkolt az agyába. A munkához nem szokott ember behatallintott bálumt az emberek arcába. „Ez is, ez is, minden...” motyogta, aztán felhőrdült, mint a megsebzett vad. Utat tört magának a nagy embertömegben, futni kezdett... Futott, futott, aztán megállt és körülnézett: nem-e üldözői valaki. Nem mert utána menni senki... Czigány Pista tovább futott... —

Hogy hívó, azt senki sem tudta.

III.

— Ujra előjtem, Ferkö; mindenét elprédálta az uram, tudod... Most világgá ment... Szeretsz-e még? — szólt az asszony a földhöz ragadt szegény szolgaleányhoz.

— Szeretek, — mondta amaz.

— Elviszel-e engem messze, messze innen, hogy sohase jussom eszembe az a hely, a hol annyit szenvedtem érte? —

— EI!

— Menjünk...

magántartási jelleggel folyának az előadások, vizsga nélkül. Vizsgázó olyan megyei városba mennének a növendékek, ahol leánypolgári van.

Legközelebb a kezdeményező gyűjtővet köröznek a városban.

Tisztogassunk!

Mult számunkban a 197-es számú háza vonatkozó leleplezésünk aktualissá teszi, hogy az udvarok tisztántartásáról egyetmást elmondjunk.

Régi baj itt Alsólendván, hogy a lakóházak belső világlavál, az udvarokkal keveset törődnek az intéző körök. Mig alig van olyan utcánk, hogy ne volna benne három-négy olyan udvar, ahol valóságos orgát ül a piszok, addig csak alig-alig értesülünk arról, hogy előjáróságunk a tisztátalan házakról szemet tartott volna. Ha tartott is, ezt a néha tért feljelentések nyomán, direct a feljelentett háztulajdonos ellen cselekedte, de hogy — mint más leleplező városokban — általános udvarvizsgálatok tartattak volna, az alig fordult elő.

Pedig a helyi saját is, meg a közönség közül igen sokan már nagyon gyakran rámutatnak, hogy különösen ilyenkor nyáron mekkora veszedelmeket zúdítanak nyakunkba egy tisztátalan udvar, nyitott trágyadomb vagy pöcegödör, melyek az egészségre néző bacillusokat — a nyári nap hevétől ezerszámra tenyésztik.

Szerencsére a mi városunknak, hogy halál végződő ragályos és járványos gyermekbetegségek vagy egyáltalán nem, vagy csak nagyarányú ritkán fordulnak elő. Mert egy ilyen tömeges gyermek-elhalálos kegyetlenül rákényszerítene bennünket, hogy nescak akkor törődjünk a háznak tájkával, mikor már nyakunkban van a veszedelem, hanem még mielőtt gondos óvintézkedéssel kikerülhetjük azt.

Vegyük csak egy példát. Mitől keletkezik a tifusz? Nem-e többnyire a tisztátalan, fertőző vízről? De bizony attól. Tekintsünk be egy tisztátalan udvarba. A nyitott trágya-gyűjtő ott büzköl közvetlen a kut mellett. A rosszul befalozott pöcegödör szintén. Mármost ha ezek megfertőzik az ivóvizet, ez okvetlenül károsra válik az egészségre. Jobb esetekben kilábálnak a bajból, de sok sajnos esetben bizony szomorú példaképek okunk gondatlanságunkon.

Óreg hiba még az is, hogy lakóházunk nem ismeri teljesen azokat a rettenetes bajokat, amit az udvarok tisztátalanságából erednek. Azt hiszi, hogy azok a nyitottságú újságrók, akik belebelebölnak egy-egy ilyen tisztátalan udvarba, ezt személyes ellenszemből, vagy pláne passzióból teszik, nem pedig közérdekből. — Téved az, aki ilyen reményeket táplál. Mi csak ritka esetben szólnak a magunk szemelőré és valahányszor belenyulunk némelyik háztulajdonos gondatlan hanyagságának darázs-fészkébe, ezzel szolgálatot kívánunk tenni egyrészt a gondatlan házigazdának magának, másrészt a közönségnek. A gondatlan házigazdának azért, hogy figyelemteszt káros hanyagságára, a közönségnek pedig azért, hogy megóvjuk egészségét a támadó bacillusok ellen.

Miert van éppen ezeken Dunántúl területén Zalamegyében a leg több túrkerülő? —

Mert éppen itt nem törődnek az emberek az óvintézkedésekkel!

Ergo, a hatóságok erősebb eszközököz hoz kell nyulnia. Példás szigorúsággal kell eljárni az olyan házigazdával szemben, akik a közönség-ügy szabályok paragrafusait kutya be veszi. S ha megbántétnék egyet-kettőt ezek közül, azt nem szabad véka alatt cselekdíteni, hanem nyilvánosan, hogy tudomásul szerezzenen róla mindenki s okhullansanak belője mindazok, akikre szintén ráférne egy kis egészségügyi vizsgálat.

Mondom, felszólalásunk nem a személyes ellenszemből alapszik, hanem egyedül a közérdeken. A lakosság egészségét felhívja, meg a gyerekeit. A ragályos nyavalyák akarjuk kikerülni, amikor arra figyelmeztüljük házigazdáinkat, hogy a tisztaság az eddigigél kissé nagyobb gondot fordítsanak és ne kiméljük a karbol- vagy mészlódat. A hatóság pedig kövessen el mindent, hogy különösen a frészebb utcákban ne kényserlertessünk zsebkendővel befogott orr járn! — a büzlő kanáliskok, trágyadombok és pöcegödörök miatt. Tartson rendszeres udvarszemetkést s figyelje meg, vajjon melyik házigazda van tartja be az idevágó egészségügyi szabályok.

Szóval: addig tisztogassunk, amig nem késő!

— **Képviselőtestületi ülés.** Városunk képviselőtestülete tegnap délután ülést tartott. Az ülésen sok volt a fontosabb természetű tárgy, azért az érdeklődés is szokathalun nagy volt a határozatok iránt. Többek között tárgyalták a — lapunk más helyén ismertetett — katonaság iránti kereléses ügyét, valamint a postahivatali államosítást is. Lapzártáig a gyűlés eredményéről értesítet nem kapunk.

— **Hatalozás.** Krajcsics István helybeli vendégfő, élénék 68-ik évében, hosszas szenvedés után hétón elhunyt. Temetésé szerdán délután ment végbe nagy részvét mellett. Ravatalára a családtagokon kívül a helybeli vendégfők is helyetkészközort.

— **Sajtóhiba.** A sajtóhibák manója pajkoskodott a mult héten. Így történthet meg, hogy az óvodavizsgálattól szóló referatánkba egy „gy” betű helyett „r” csuszott, alaposan előfordíva a szó értelmét. A hibát csak későn vettük észre, mikor már rajta segíteni nem tudtunk, miért is utólag — helyreigazítással — megjegyzezzük, hogy az óvodisták szavaltala nem áros, hanem ágyros volt.

— **Vasut-ügy.** A m. kir. kereskedelmiügy miniser I. E. 54913. hly. sz. rendeletével dr. Veszel Tibor budapesti ügyvédnek a cs. és kir. szab. dlt. vasútvégt. Nagykeresza állomását Sormás, Szepetnek, Tótszentmárton, Letyeny, Rátka, Dobri, Kerkaszentmiklós, Lovász, Kutfey, Kerkatófalva és Máháona községek határain át a Dunántúli h. é. vasutat Lenti állomásig vezetendő szabványos nyomtávú gőzmozit h. é. vasutvonatra az előmunkálati engedélyt úgy évre megadta.

— **Vármegyei közgyűlés.** Zalaszántó községnek egy sürgős iskolafelépít ügyben előterjesztett kérelme folytán Zalavármegye törvényhatóság bizottsága e hó 13-án d. e. 10 órákor a vármegyei bizt. gyűlésében rendkívüli közgyűlést tart. Ezt megelőzőleg az állandó választmány d. e. fel 10 órákor tartja gyűlést. — A törvényhatóság bizottság közgyűlésének tárgysorozattól az említett iskolafelépít ügyről kivül még 17 sürgősebb természetű ügy fogja képezn.

— **Nyári táncmulatság.** Belatiné ifjúsága — a toronyóra javára — e hó 18-án, a Hufere-féldéglőben nyári táncmulatságot rendezt. A mulatságot az iskolaépületben rendezendő nagy kabare-előadás előt meg, mely esti fél 8 órákor kezdődik. Belépő-díj: 1-ső hely 1 K 60 f., II-ik hely 1 korona. — A meghívottak más széküldte a rendezésig; aki vétevéből nem kapott, de erre igényt tart; az sziveskedjen Szepessy Gusztáv belatinéi győztesérsz urhoz fordulni.

— **Nagy jégész.** Mint lenti-i tudósítók írja, szerdán délután ott nagy jégvíhar pusztított. Több ablakot bevert, megrongálta a házak tetőzetét s a természetben is tetemes kárt tett. A jégészől Resznek, Rédis és az egész környék kapott. Alsólendvát kikerülte.

— **Kiváncsi galavérők.** Egy helybeli úri hölgy panaszolt ték tegnap szerkesztőségünkben, hogy aranyifjúságunk közül többen a hölgyek fürdőhelyéze mennek fürödni, feltűnően gusztalvaga hiányosan toalettröztöl leányainkat. Hát mi méltányoljuk bizony az urihölgy panaszát s kérjük, hogy valahányszor a kiváncsi galavérők közül egyet vagy másikat állépi az illem határait, figyelmeztessék erre. Másik nem tehetünk.

— **Szerencsétlenség a fegyverrel.** Egy sajnálatos katasztrófa híre érkezett Nováról. Két jóbárót volt együtt s egyik véletlenül halálosan megsebesítette vadászfegyverével a másikat. Az eset úgy történt, hogy Klein Ernő novai segédjegyző egy társasággal vadászni ment szombaton a közeli területre. A vadászatról visszafogy, utközben betérek az olvasókörbe, ahol Málek Károly szintén ottani segédjegyzővel találkozik. Klein testi-lelki jóbárótja meg Malenek s hamarosan beszélgetésbe merültek. Egyszerre Klein, ki valamikor hosszabb külföldi utazt, az afrikai fegyverfogásokat kezdte mutogatni barátjának. Kis idő múlva Málek elterelte a puskát és utánozta barátja fogását. Amint így forgatta jobbra is, balra is, uija a ravaszra tevőd, mitől a fegyver nagy dörréssel esült. A cső elött állott éppen akkor Klein, barátjának véletlen lövése tehát őt érte. Szeme zajta a fejébe fordultak a sértek, úgy hogy nyomban eszméletlenül összeesett. Hír szerint Málek körül öngyilkosságot akart elkövetni, de ebben megakadályozták; így elment a

novai szolgabírószáchoz és ott felejteltete magát. Kéni állapotról, ki több napon át eszméletlenül fektet lakásán, nem hallottuk semmit.

— **A végig ur kirándulása.** — Megirtuk egyik előző számunkban, hogy Novák Bélát, a nagykanizsai Fischel Filóip Fia könyvnyomdai cég utazóját, ki megrendelői gyűjtése végett végigkíséltette a helybeli irókat és ázletéket, e törvénybe ütköző cselekedetért felelőtetették az alsólendvai főszolgabírószáhnál. Ebben az ügyben folyó hó 13-ára tűzték ki a tárgyalást, melyre Novákok hivatalosan megértek.

— **Hangverseny Pákán.** Meggyeszy Zoltán, budapesti zenekonzervatórium tanár, cimbalom- és lyophilon-solo művész augusztus hó 18-án, vasárnap Pákán, a nagyvendéglő termében ott nyaralása alkalmával táncmulattal egybekötött meg hangversenyt rendez. A hangverseny meg közreműködik a négy esztendősi kis Meggyesy Jancsik is, ki a pécsi országos kiállítás megnyitására Önfegyész Fehérország által játkéért kitüntetést nyert, s mindenütt, ahol fellépett, valóságos elragadtatással művészetével a közönséget. Belső díj: Számzótló I.—III. sor 2. kor, a többi sor 1 K. A hangverseny kezdete este 9 órakor.

— **Tüzvész.** A közeli Köt közésben hétfőn délután tűz volt. Horváth Dömötör jómódú gazdameber az udvarán pipára gyújtott s az eldobott gyufa lángoltól tüzet fogott a fahalmozott rúsp, majd pedig a lakóház szalmatejét. Innen átcsapott a lang az istállóra és a melléképületekre. Az épületek megemtetés, dacára az emberrelti munkának, nem sikerült, így azok 1200 korona értékben porrá hamvadtak. Elégett ezenkívül az összes gazdasági eszköz 2000 kor., lovak 2200 kor., szena és szalma 2000 korona értékben, és 16 darab sertés. Az oltási munkálatokat Krápca és Hotiza közeg lakossága, valamint Ráz Kálmán gyertyánosi jegyző fáradsáttalanul, vállvetve burgoklóddak a kótiakkal. — A károsult Horváth Dömötör, kit a tüzeset valóságos koldussá tett, másnap, 6-án keserűleg meghalt.

— **Csavgörök lányok.** Hatóságunk figyelmét — közérkölségi szempontból — egy nagy ügy helytelen állapotrú hívjuk fel. Arra ugyanis, egy a családunk éjszakai idején valóságos ellopás a városi utcákban a lakosság nyugalmát zavarta, hanem a közérkölségi ellen is kihágást követnek el. Az éjjeli órák nem sokat törődnek a csavgörök családnyok éjjeli hancurozásával, azért kerüik a hatóságot, hogy az éjjeli órák figyelmét erre is kiterjesztjék, vagy egy szabályrendletben megtiltsák viselkedjék, hogy a konyhák tündérei éjjel az utcán koboroljanak.

— **Sikkasztó cigánylegény.** Zélló József vasárnap megbizta Horváth Vince helybeli cigánylegényt, hogy neki Szabó József bsztricei vendéglőst 20 koronát hozzon. A cigánylegény el is ment a korsornároshoz, fel is vette a penzt, de mindezeideig nem tért vissza. Miután alapos a gyamu, hogy a Vince a husz koronának nyárára hágott, Zélló sikkasztásért felelőtetette a helybeli csendőrségen. Most kőrózik.

— **Minimax-próba.** Vasárnap délután Lentiben a Minimax tüzőtő-készülékű próbat kísérő Horváth Lajos, a Minimax-gyár iteni megbizottja. Összevitték az egész falu népet s egy nagy magányt raktak a mezőn. A magány gyaluforgácsal megföltött 6 zsákkal, ezenkívül nagy mennyiségű szárazföld állott, melyet benzín, szpiritus és petroleummal löntöztek, majd pedig meggyújtottak. A lángok mintegy emeletesház magasságnyira felecsapok és szinte kizárnak látszott, hogy a jelentéktelen tetsző oltószert megszabozza azt. Mikor javában égett a magya, akkor neki irányították a kilenc literes Minimaxot, mely rövid ide működés után végzett a tüzrel. Két perc alatt teljesen elfojtatta. A lenti paraszlet azt mondja, hogy a „Mini Maxi” a legelső borszörny, akit életükben látták!

— **A feltékeny asszony.** Zsupancé Iván aratógazda egy nagyobb birtokon. A munkások többnyire vendék, csak néhány magyar léányt fogadtak fel marokszedőnek. A többek között Fekete Marcsa, egy igen csinos, de viharos multú léány is beállt a bandába. A marokszedés mellett ráért a Marcsa arra is, hogy a gazdával kacérkodjék. A öreglő embernek hízeggett a léány vonalait. A léány hatatárolt a kalandra. Két hét alatt azután annyira a léány hatatárolt került, hogy a Marcsa már nem is dolgozott, csak cifrállkodott s a hüvösön fogyaszkodta a sok drága holmit, amivel a gazda kedveskedett neki. Amikor

végefel közeledett a felvállalt munka, Zsupancé uram megírta haza az élete párjának, hogy egy léányzó visz haza, egy szegény árva, akit ott akar tartani magánál. Legalább felmenti az anyitkót a terhes munkáitól. Az anyitkóban egyantú elbuzgett a léány s a végül lejtott az urához. Itt azután kiválasztotta a helyzet a Marcsa és a gazda nem indultak meg az asszony köynéin, sőt Zsupancé kijelentette, hogy inkább elvált a feleségétől, sem hogy a léányt elhagyja. A munkások az asszony pártjára állottak s megfogadták, hogy csuffá teszik a léányt. Az uton be is váltották a fogadtást. A Marcsa szép fekete haját többé lenyírta s valami folyadékkal — talán pokolok oldat volt — fekete foltok égettek barnapiros arcára. A megcsuflott, életlenített léányt azután elkergették, Zsupancé pedig őrizet alá vették, nehogy a szeretője után szökjék.

— **Még mindig mosnak.** Már egyszer felszólaltunk az ellen, hogy a Feketeúr vízében, közvetlen a fürdőzők mellett piszkos ruhaneműt tisztítsanak. Gazdák bá ki is dobolta ennek tiltott volt már nehánszoru, de az eredmény — a régi. Még mindig nagy megszeretettel tisztítják meg a nagyasszonyok és cselédinek szennyes ruháikkal a Feketeúr vizét, úgyátszik teljesen bejókította a másk, közelebb felvő patákat. — Talán valami erősebb eszköz kellene használni a macranos holgyeket szemben!

— **Öngyilkossági kísérlet.** Nagyon szerelmes volt Logár György 21 éves kuffei léány egy falujábeli menyecskebe. A kikapós menyecske viszonyozta is ezt a nagy szeretetet s viszonyok csakhamar nyilvánossá lett a faluban. Beszél róla mindenki, a fiatalok is, meg az öregek is, de különösen az öregek nagyon elítélték Logárt, amiért a más felesége után szaladgál. Közbe jött azután, hogy Logár a tavasszal besorozták katonának. Most kellene az őszel berukkolnia, de Logár úgy határozott, hogy amennyiben a váás perccel ugysem tudná teléni, tehát meghal előbb. Vasárnap átment Csáktornyára s ott egyik üzletben revolvert vásárolt, ezután visszament Kuffeire. Úgyátszik azonban, nem tartotta valami nagy sietősnek a haditól a mert kedve még mindig kitarított s csak ekkor próbált megölti. Szívén irányozta a fegyver csővét, ezután elszóttotta. A golyó pedig okosabb lévén, mint Logár, belefordult ugyan a léány oldalába, de nemesebb részt nem érintett. Úgy hogy a szerelmes léány rövid idő múlva teljesen felépült.

— **Agyonnyomta a föld.** Csizsár Ádám zalaszentlányi lakos gazdameber József nevű fiával és Gergely nevű unokájával kiment a mezőre földért. Úgy osztották be a munkát, hogy Csizsár József, mint a három közt a legerősebb, fogja a földet kiaknálni, Csizsár Ádám tovább lapátolja, Gergely pedig a szekérre rakja, hogy hazaszállíthassák. Úgy is történt. Csizsár József szorgalmasan vágta ki a földet és nem ügyelt arra, hogy az már nagyon alá van ásva. Amint a három ember így dolgozott, az aláaknázott föld nagy robajjal lezuhant s az egyik ember, Csizsár Józsefet maga alá temette, Csizsár Ádámot pedig elfődte, ennek azonban sikerült csakhamar kiszabadulnia, s a mezőn dolgozó emberekkel az eltemetett Csizsár József kiszabadítására siettek. Ki is ásták, de már későn, mert azalatt megfűt.

— **Vörös kakas.** Hotizán a hó 3-án délután Szabó István lakóháza kigyludt és a melléképületekkel együtt 700 kor. értékben leégett. A tűz átcsapott Zadravec Iván szomszédos házára is, az pedig 2300 korona értékben hamvadt el az összes gazdasági eszközökkel együtt. — A nyomozás során kiderült, hogy a tüzet Szabónak 8 éves Péter nevű fia okozta azáltal, hogy házuk végében cigarettára gyújtott.

— **Lopás.** Horváth Rozi petesházi lakos jelentést tett a helybeli csendőrségen, hogy Borbély István ottani illetőségű rovvott multu egyén egyik éjjel a lakásába behatolt és onnan fehérneműt és sertéshúst ellopott. Miután Borbély a lopás után eltűnt Petesházáról, a csendőrség körözi.

— **Drágább az ut Amerikába.** A helygymnizster a minap rendeletet intézett Zalavármegyve törvényhatóságához, amelyben tudítja, hogy ezután drágább lesz az Amerikába szülő hajójege. A nav feltek ebből már arra is következtethetnek, hogy a helygymnizster valószínűleg ezzel a kívánóvalást akarja némileg megnehezíteni. Tévésilyesmit binni a Cunard társaság keveselte eddigi busás jövedelmét, hát fölemelte a hajójegeket

árát. A vármegyéhez érkezett rendelet szőszint a következők: „Hivatkozással az 1904. évi 40.000 B. M. számú körrendeletre, hogy a magyar-amerikai vonalra a III-ad osztályú menctáráknak a Fiume —newyorki viszorlban 10—10 koronával történt fölemelését s ennek alapján a fölött III-ad osztályú utas menctárák 100 koronában, az 1—12 éves III-ad osztályú gyermektas menctáráknak 100 koronában történt megállapítását jóváhagytam az egy éven aluli gyermekek ha fölötték kíséretében utaznak, ezentul is díjmentesen utaznak a Cunard Steam Ship Company Limited azonban az Észak-Amerikai Egyesült Államokban fizetendő 20 korona fej-adót ezek után is beszedheti. Az új díjszabajat a folyó évi július hó 22-én Fiuméből induló „Slavonia” gőzsnél lépett életbe.”

— **Szülők figyelmébe** ajánljuk Róser tan és nevelőtisztét Budapestben (alapítvaott 1853-ban). E kitűnő hírnévként örvendő intézet magában foglal 3 osztályú felső kereskedelmi iskolát, mely teljesen egyenrangú az állami, közési és testületi felső kereskedelmi iskolákkal — 4 osztályú polgári iskolát. Bizonyítványai államérvényesek és az egyéves önkéntességre jogosítanak. Vidéki tanulókat az iskolákkal kapcsolatos nevelő internátusra felvételnek. — Ertesztést küld Róser János igazgató, Budapest, VI., Aradi-utca 10.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon jóbarátainknak és ismerőseinknek, kik felejtethetnek férjem, illetve édesapám elhunytja és temetése alkalmából a részvételnek oly jóleső tanulejt adták, valamint a helybeli vendéglős uraknak a koszoru kildéséért ezuton mondok hálás köszönetet. Jóságukért áldja meg őket a Mindenható.

őzv. Krajcsics Istvánné és fia.

Iroda-áthelyezés!

Ezenvel van szerencsém üzletfelelőmet és ismerőseimet értesíteni, miszerint 25 év óta fennálló hirdetési irodámat f. évi augusztus hó 1 én

Bpest, VII., Károly-körut 13., I. e. helyeztem át. Kiténő tisztelettel

Éckstein (Elek) Bernát

hirdetési irodája

Budapest, VII., Károly-körut 13., I. em.

Telefon 36—24.

Fr. Kaiser-féle

Bregenz vorarlbergi köhögés eleni cukorkák.

kaphatók allurott gyógyszerárterában. Ki ezen köhögés eleni cukorkákat figyelembe nem veszi, vétkezik saját egészségé ellen. — Kaiser-féle „Mell-Caramella” cukorkák fenővel, oroslag kipróbált és ajánlott szer a köhögés, hurut és gérekedség ellen. 4512 drb közönszönbönytárványokkal kitalja ezen szer hatáosságát ezen kitűnő gyógyhatású cukorkáknak csomagja 20 fillér.

Kaphato: Fuss F. Nándor gyógyszerárterában Alsólendván.

Pallas Lexikon
eladó.